

De nåede aldrig Danmark

af Anders Hjorth-Jørgensen

I USA udkom 169 numre af *Classics Illustrated*. 21 af disse nåede af uforklarlige årsager aldrig Danmark eller Sverige (den svenske publicering forløb parallelt med den danske). Uforklarlige, fordi flere af disse titler udkom i Norge, som så til gengæld afholdt sig fra at udgive flere af de titler, som udkom i Danmark og Sverige.

Årsagerne til disse forskelle kunne være interessante at afdække, men her skal det blot præsenteres de 21 titler, som aldrig nåede Danmark. Hvorfor bl.a. *The Jungle Book*, *The Cloister and the Heart*, *Green Mansions*, *A Christmas Carroll* og *Captains Courageous* ikke blev en del af den danske udgivelsesrække er uforståeligt deres ”uskadelige” indhold taget i betragtning. Måske var Longfellows *The Song of Hiawatha* og *The Courtship of Miles Standish* for poetiske og ukendte for danske læsere. Der er dog næppe tvivl om, at gysertitler som bl.a. *Frankenstein*, *Mysteries: The Pit and the Pendulum* og *Crime and Punishment* blev udeladt som følge af 1950’ernes hetz mod specielt den type tegneserier.

Sådan ser listen over de 21 *Classics Illustrated*, som aldrig fik en dansk oversættelse, ud. Bemærk at 5 af titlerne er kommet i nye oplag med malede forsider.:

- #21: *3 Famous Myteries*
- #26: *Frankenstein*
- #33: *Adventures of Sherlock Holmes*
- #40: *Mysteries:*
The Pit and the Pendulum
- #44: *Mysteries of Paris*
- #53: *A Christmas Carroll*
- #57: *The Song of Hiawatha*
- #59: *Wuthering Heights*
- #66: *The Cloister and the Heart*
- #83: *The Jungle Book*,
- #84: *The Gold Bug*
and Other Stories
- #89: *Crime and Punishment*
- #90: *Green Mansions*
- #92: *The Courtship*
of Miles Standish
- #95: *All Quiet on the Western Front*
- #102: *The White Company*
- #110: *A Study in Scarlet*
- #117: *Captains Courageous*
- #142: *Abraham Lincoln*
- #143: *Kim*
- #169: *Negro Americans*
- the Early Years

Illustrerede KLASSIKERE

De bedste fortællinger af
verdens største forfattere

FANG DEM LEVENDE

Frank Buck

NR.
7

KR.
150

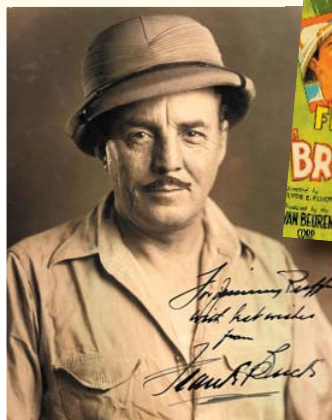
Fra september 1982 til maj 1983 sendte det amerikanske TV-network CBS atten episoder à 60 minutter med titlen *Bring 'em Back Alive*. Hovedpersonen Frank Buck – spillet af Bruce Boxleitner – var nærmest tv-skærmens svar på Indiana Jones i en handling, som bragte ham på spændende eventyr i Asiens jungler. Ofte hyret til opgaver, hvor han skulle hjælpe vestlige agenter mod japanske invasionsplaner, nazister o.l.. Se eksempelvis beskrivelsen fra www.tv.com af episode 1: ”Den nye amerikanske konsul i Singapore beder jægeren Frank Buck om hjælp til at finde forsvunden amerikansk agent i besiddelse af japanske planer om invasion på Malaya-halvøen.” Episode 5: ”Frank reagerer på råb om hjælp fra en stamme i en skjult dal, hvor freden forstyrres af nazisters udvinding af uran.”

Episode 7: ”Frank og Ali indvilger i at føre våbenhandleren Run Run Lee til det skjulte hovedkvarter for en krigsherres, der hævder at være efterkommer af en japansk samurai.” Det var svært at genkende virkelighedens Frank Buck i tv-serien. Hans berømmelse skyldtes indfangning af dyr i Asiens jungler. Dyr, som han fangede og leverede levende til vestlige cirkus eller zoologiske haver.

San Antonio Express-News beskrev ham på et tidspunkt således: ”Hvis

Frank "Bring 'em Back Alive" Buck

af Anders Hjorth-Jørgensen

Frank Buck

man kan forestille sig en krydsning mellem Clark Gable og den der omkringfarende australske gut, der pjatter rundt med krokodiller på kabel-tv, så har man et billede af Frank Buck.”

Som biografien side 167 fortæller blev han født i 1884. Indtil 1930 førte han et omflakkende liv – som oftest med en eller anden relation til dyr – men først efter 1911 begyndte han at spore sig ind på det liv, som skaffede ham berømmelsen.

Fang dem levende er den første af hans samlinger af beretninger om omgangen med og indsamlingen af store vilde dyr til zoologiske haver, dyrehandlere og cirkus.

Bring 'em Back Alive, som bogen hedder i den amerikanske originalversion, og som

han skrev sammen med Edward Anthony, udkom i 1930 og skaffede snart Frank Buck berømmelse.

Den beretter netop om hans liv med indsamling af vilde dyr og ligger fjernt fra den tidligere nævnte tv-serie.

Bring 'em Back Alive gjorde ham til filmstjerne og gav ham tilnavnet Frank “Bring'em Back Alive” Buck!

I 1932 optrådte Frank Buck som sig selv og som kommentator i filmen af samme navn – og medvirkede desuden ved udformning af manuskriptet. Samme funktioner havde han på *Wild Cargo* i 1934, hvor han desuden optrådte som co-producer.

I 1935 både skrev og instruerede han *Fang and Claw*, samtidig med at han i filmen optrådte som sig selv. Også den forelå som bog og blev senere omsat til *Illustrerede Klassikere* – på dansk med titlen *Tand og klo*. Med disse tre stoppede hans gerning som skribent indenfor filmbranchen, men mediet havde stadig brug for ham.

Svensk plakat for *Jungle Cavalcade*

I 1941 lød hans stemme på kommentatorsportet til *Jungle Cavalcade*, og i 1942 optrådte han som sig selv i den meget udokumentariske dokumentarfilm *Jacaré*, hvor Asien var udskiftet med Amazon-junglen. Til gengæld gjorde *Tiger Fangs* fra 1943 ikke forsøg på at være dokumentarisk, selvom Frank Buck også her optrådte som sig selv. Den handler om en storvildtjæger, der rejser til Malaya for at forhindre nazister og japanere i at ødelægge gummiindustrien! Måske var det her 1980'ernes tv-serie hentede sin inspiration. Så tidligt som i 1937 hav-

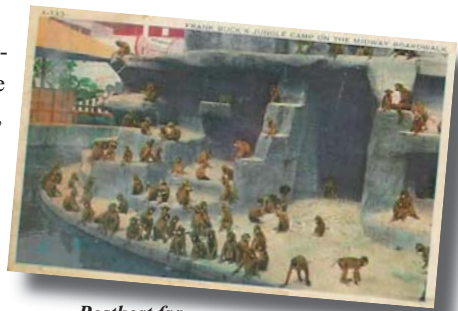

de han prøvet kræfter med serialfilmen *Jungle Menace* – allerede dengang i rollen som sig selv, men som stjerne i 15 cliffhanger-episoder.

Endelig optrådte Frank Buck - endnu en gang som sig selv - i Abbott & Costello-filmen *Africa Screams* i 1949.

Også cirkus havde brug for "storvildtsamleren". Således var han en overgang i 1930'erne på plakaten hos Ringling Bros, Barnum and Bailey. Desuden optrådte han periodevis – og var æres-sprechtallmeister - i sin fødeby Gainesville Community Circus. Frank Buck hentede levende dyr hjem til cirkus i USA. Ligeledes leverede han mange til zoologiske haver og fra 1930 også til sin egen i fødebyen Gainesville, Texas.

Fire år efter hans død i 1954 blev den omdøbt til Frank Buck Zoo. I 1935 åbnede han sin egen zoolo-

Postkort fra *Jungle Camp* i Chicago 1934

giske have i Massapequa, New York. Hovedattraktionen var "Monkey

Mountain", en 20 meter høj, kunstig klippe, formet som Matterhorn.

Publikum strømmede til for at se 500 skrigende rhesusaber kæmpe om de bedste pladser på klippen.

Ligeledes var Frank Buck involveret med sin "Jungle Camp" i Chicago

Century of Progress World's Fair 1933-34 og med sit "Jungleland" i New York World's Fair 1939-40.

Frank Buck var også vært på radio-shows, sponsoreret af bl.a. A. C. Gilbert Toys, Ivory Soap og Pepsodent tandpasta, hvilket også affødte Frank Buck merchandise, der blev givet som præmier ved disse shows.

Markedet tilbød Frank Buck medaljer, brev- og lommeknive, tropehjelme, girafnåle, ringe, halstørklæder, smykker, sæbe, penalhuse, ure og spil. Og var man parat til at gumle tyggegummi i store mængder, var det muligt at opbygge samlinger af "Bring 'em Back Alive"-tyggegummikort.

I tilknytning til Frank Bucks radio-shows kunne man desuden blive medlem af Frank Buck Adventures Club.

TEGNERIEHELLEN OG -FORFATTEREN

Efter et liv med intensiv cigaretrykning døde Frank Buck af lungekræft i 1950. Kort forinden startede udgivelsen af tegneseriehæftet *Frank Buck* – baseret på TV-showet *Bring 'em Back Alive*. Hæftet – tegnet af bl.a. Wally Wood – gik dog ind efter tre numre, så Frank Bucks karriere som tegneseriehelt blev i første omgang kort. Senere fik han igen mulighed for at optræde som sådan i tre numre af *Classics Illustrated* – baseret på hans egne fortællinger.

Allerede i 1934 havde han været involveret i et tegneserieprojekt. I en periode fra nr. 16/1936 kunne den amerikanske tegneserie *Dyrenes behersker Ted Towers* – eller som den oftest hed, *Ted Towers, dyrenes behersker* - læses i det danske ugeblad *Ude og Hjemme*. I titelfeltet kunne man uge efter uge se den samme portrættegning af Frank Buck. Hvad han gjorde der, måtte andre enhver dansk læser, for han optrådte ikke i serien.

Svaret finder man i Maurice Horns *The World Encyclopedia of Comics!* I 1934 var Alex Raymonds jungleserie, *Jungle Jim*, en af King Features Syndicates store succeser. Kings politik var imidlertid, at syndikatet skulle have mindst to tegneserier – og gerne populære – indenfor samme kategori. Derfor var det naturligt at henvende sig til forfatteren af bestseller'en *Bring 'em Back Alive* for at få ham til at lægge navn til endnu en jungleserie.

Så den 11. november 1934 begyndte en ny helsideserie at optræde i de amerikanske søndagsaviser. Titlen var "*Bring 'em Back Alive*" *Frank Buck Presents Ted Towers, Animal Master*. Derfor optrådte Frank Buck i titelfeltet – også efter at serietitlen blev ændret til det mere læsevenlige *Ted Towers, Animal Master*.

Fra starten lagde han altså navn til serien. Det er mere tvivlsomt, om han skrev de ofte noget infantile manuskripter. Til gengæld kan man konstatere, at serien var i hænderne på kompetente – men ikke specielt kendte - tegnere.

Indtil februar 1936 var *Ted Towers* i hænderne på tegneren Glen Cravath. De næste fire måneder prøvede tre mindre bemærkelsesværdige tegnere kræfter med serien, indtil den i juni 1936 endte på Ed Stevensons tegne-

bord, hvor den forblev indtil sidste side i maj 1939.

Alle fem tegnere var repræsenteret i den danske oversættelse. Af profession var Ted Towers storvildtjæger med arbejde for amerikanske zoologiske haver. Ved sin side havde han sin tro hindu-assistent Ali og veninden Catherine. Samme med dem huserede han i Indiens jungle på jagt efter sjældne eller specielle dyrearter.

Men vilde tigre og gale elefanter var ikke det eneste, de tre var oppe imod. De måtte også

tage kampen op mod diamantsmuglere, elfenbensjægere og en enkelt maharajah, som havde ladet sig besnære af Cathrine.

Lyder det bekendt? I tv-serien fra 1982 hedder Frank Bucks assistent også Ali. Cathrine har skiftet navn til Gloria og er nu USA-konsul i Singapore. Men treenigheden er bevaret. Og ligesom i tv-serien har de vilde dyr i Ted Towers fået en sekundær rolle for at give plads til det rene spændingseventyr.

I USA blev *Bring 'em Back Alive* trykt i tilsammen otte oplag. Hæftets indhold forblev uforandret gennem alle disse med indhold og malet forside af Henry C. Kiefer.

Kenneth W. Fitch

– (se biografi side 13)

Henry C. Kiefer - blev født i 1890. Han studerede ved Atelier Julian i Paris. Derefter var han beskæftiget med filmreklamer og illustrationer til pulpmagasiner. I 1936 averterede Harry Chesler efter tegnere til sin nyåbnede tegneserieshop. Kiefer var blandt de først ansatte.

Allerede i 1935 var han så småt begyndt at levere tegneserier til National/DC. Hos Chesler Shop tegnede han bl.a. *Oliver Twist*, *Echo* og *Sub Saunders*.

Fra 1940 til 1953 var Kiefer beskæftiget ved Iger Shop med et mellemspil 1944-45 ved Jacquet Shop.

I denne periode tegnede han serier inden for flere genrer til hæfter udgivet bl.a. af forlagene Quality, Fiction House, Novelty, Prize, Timely, Pines og Eastern Color.

Serien *Famous Authors Illustrated*, hvis første 5 bind blev udgivet under serietitlen *Fast Fiction*, var beregnet til at give *Classics Illustrated* konkurrence. For at nærme sig konkurrenten mest muligt fik forlaget Iger-Roche Shop og dennes tegnere, først og fremmest Henry C. Kiefer, til at udforme konceptet. Kiefer, som tegnede 10 af seriens 13 titler var samtidig en af hovedtegnerne på *Classics Illustrated*. I 1951 købte Gilberton forlaget. Dermed var der sat en stopper for konkurrencen.

1947-53 arbejdede Kiefer – pga. sin tilknytning til Iger Shop – også for Gilberton på *Classics Illustrated* (Illustrerede Klassikere). Med en snes titler blev han en af de flittigste bidragydere til serien. Bl.a. tegnede

Udgivet første gang
i USA som *Classics Illustrated*
nr. 104 i februar 1953.

Udgivet på dansk som
Illustrerede Klassikere nr. 7
i et enkelt oplag i 1955.

Manus:

Kenneth W. Fitch

Tegninger:

Henry C. Kiefer

han Pompejis sidste dage (senere omtegnet af Jack Kirby), *Familien Robinson* (senere omtegnet af Norman Nodel), *Store forventninger*, *David Copperfield*, *En verdensomsejling under havet*, *Julius Cæsar* (senere omtegnet af George Evans og Reed Crandall), *Jorden rundt i 80 dage*, *Jeanne d'Arc*, *Kong Salomons miner* og *Talismanen*.

Kiefers stil virker ved første blik grov og uskon, men dykker man ned i hans tegneserier, fremstår han som en fremragende formidler af klassikerne. Det ser man bl.a. i *En verdensomsejling under havet*, *David Copperfield*, *Jeanne d'Arc* og *Talismanen*, hvor han fanger stemningen, tidsbilledet og dramaet i romanklassikerne.

I denne periode leverede Kiefer også en del bidrag til forlagene E.C., Fawcett, Seabord og Charlton.

Sammen med Alex A. Blum tegnede Henry C. Kiefer 1947-55 hovedparten af *Classics Illustrated*-titlerne. Kiefer tegnede således indhold og forsider til *The Last Days of Pompeii* (CI-35), *Swiss Family Robinson* (CI-42), *Great Expectations* (CI-43), *Mysteries* (CI-40, Kiefer tegnede en af de tre historier), *Mysteries of Paris* (CI-44), *Twenty Thousand Leagues Under the Sea* (CI-47), *David Copperfield* (CI-48), *A Christmas Carol* (CI-53), *Wuthering Heights* (CI-59), *Western Stories* (CI-62), *The Man Without a Country* (CI-

63), *The Cloister and the Heart* (CI-66), *Julius Caesar* (CI-68), *Around the World in 80 Days* (CI-69), *The Oregon Trail* (CI-72), *The Lady in the Lake* (CI-75), *The Prisoner of Zenda* (CI-76), *Joan of Arc* (CI-78), *Pudd'nhead Wilson* (CI-93), *King Solomon's Mines* (CI-97), *Bring 'em Back Alive* (CI-104) og *The Talisman* (CI-111).

Desuden tegnede han forsider til *Dr. Jekyll and Mr. Hyde* (CI-13), *The Hunchback of Notre Dame* (CI-18), *The Prince and the Pauper* (CI-29), *Twenty Years After* (CI-41), *The Adventures of Sherlock Holmes* (CI-33, Kiefers første opgave for *Classics Illustrated*), *The Man in the Iron Mask* (CI-54), *Silas Marner* (CI-55), *Benjamin Franklin* (CI-65), *Mutiny on the Bounty* (CI-100), *William Tell* (CI-101) og *Men Against the Sea* (CI-103).

Den amerikanske udgave ...

... og den australske

Frank Buck var også en vare!

Herover: tyggegummi-papir fra 1938. Hvert stykke tyggegummi blev pakket ind sammen med et samlebillede med bagsidetekst baseret på Frank Bucks *Bring 'em Back Alive*. Herunder: tilsvarende vare fra 1950.

Man behøver ikke være i tvivl om, at Frank Buck var bevidst om sin egen reklameværdi - både når det handlede om af sælge sig selv, egne eller andres produkter. Her er et lille udsnit af de mange Frank Buck-produkter, som samlere i dag er parate til at betale høje priser for. Produkter, som forretningsmanden Frank Buck satte i produktion som PR for sig selv, eller som andre betalte ham for at lægge navn til.

Adventures Club pin fra 1934 og ring fra 1938 - givet som præmier ved Pepsodents Frank Buck Radio-shows. Nu handles de til pæne priser blandt samlere.

Herunder: Effekter fra Frank Buck's Jungletland ved New York World's Fair i 1938: Ring (handlet på auktion i 2006 for 2250 \$), charm, plakat, postkort med autograf og badge.

Som storryger reklamerede Frank Buck for Camel-cigaretter. I 1950 døde han af lungekræft. Måske skulle han have holdt sig til et glas whiskey i ny og næ!

Frank Buck Explorer's Sun Watch - solur og kompas i et.